

SOCRATES – Program Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie edukacji

★ ★ Cele programu

Program Socrates został ustanowiony mocą decyzji Parlamentu Europejskiego na podstawie artykułu 149 Traktatu o Unii Europejskiej, który zobowiązuje Wspólnotę do podejmowania działań przyczyniających się do podniesienia jakości edukacji.

Nadrzędnym celem programu Socrates jest poprawa jakości edukacji we wszystkich krajach europejskich poprzez:

- rozwój współpracy międzynarodowej i mobilności w całym obszarze edukacji;
- wzmocnienie wymiaru europejskiego edukacji;
- poprawę znajomości języków europejskich;
- wprowadzanie innowacji do systemów edukacyjnych.

W programie uczestniczy 31 państw europejskich. Na szczeblu europejskim realizację programu koordynuje Komisja Europejska (K.E.), na szczeblu krajowym natomiast – Narodowe Agencje Programu Socrates.

Agencje udzielają informacji o programie, pomagają w znalezieniu partnerów, obsługują administracyjnie realizację programu. W Polsce rolę Narodowej Agencji pełni Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

★ ★ Priorytety

W drugiej fazie realizacji programu (2000-2006) Komisja Europejska kładzie szczególny nacisk na realizację działań, które:

- stwarzają możliwości rozwoju edukacji interkulturowej, jako podstawy aktywnego obywatelstwa europejskiego;
- zapobiegają wykluczeniom społecznym i niepowodzeniom szkolnym poprzez zapewnienie wsparcia dla grup defaworyzowanych;
- dążą do zapewnienia równych szans dla wszystkich w dostępie do edukacji;
- wykorzystują technologie informacyjno-komunikacyjne w nauczaniu na odległość i do wprowadzania aktywnych metod nauczania;
- przyczyniają się do upowszechnienia informacji o innowacyjnych programach i metodach nauczania;
- promują zasadę uczenia się przez całe życie.

★ ★ Uczestnicy programu

Program jest adresowany do wszystkich osób związanych z edukacją:

- uczniów, studentów, kształcących się ludzi dorosłych;

SOCRATES – Program Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie edukacji

- nauczycieli szkolnych i akademickich oraz przyszłych nauczycieli przygotowujących się do zawodu, kadry zarządzającej i pracowników administracyjnych szkół i uczelni;
- instytucji edukacyjnych wszystkich typów – szkół, uczelni, kolegiów, placówek kształcenia dorosłych,
- edukacyjnych władz krajowych, regionalnych i lokalnych, partnerów społecznych, przedstawicieli biznesu, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych.

Współpraca europejska

Program wspiera współpracę europejską przy realizacji międzynarodowych projektów, tworzeniu europejskich sieci, prowadzeniu badań i analiz porównawczych systemów edukacji oraz przy organizowaniu mobilności.

Od strony praktycznej wsparcie to polega na ofercie grantów umożliwiających studiowanie, szkolenie, odbywanie staży i wizyt studyjnych, a także nauczanie – w instytucjach edukacyjnych za granicą. Wsparcie finansowe mogą również otrzymać szkoły, uczelnie, placówki kształcenia dorosłych i inne instytucje związane z edukacją, realizujące międzynarodowe projekty.

Podstawowym warunkiem uzyskania dofinansowania jest zapewnienie europejskiego wymiaru w prowadzonych działaniach – projekty powinny być realizowane przez zespoły międzynarodowe, jeden z partnerów powinien być z kraju UE.

Wnioski o dofinansowanie projektów w tzw. akcjach „zdecentralizowanych” należy składać do Agencji Narodowej, natomiast wnioski o projekty w ramach akcji „scenralizowanych” należy przesyłać do Komisji Europejskiej.

Studenci ubiegający się o uzyskanie stypendium na wyjazd za granicę zgłaszają się do Biura Współpracy z Zagranicą w swoich uczelniach. (Dokładne informacje na stronie internetowej programu Socrates – Erasmus)

Struktura programu

Program Socrates obejmuje następujące komponenty, zwane „akcjami”:

Comenius – edukacja szkolna

W ramach akcji Comenius szkoły mogą realizować: Projekty Szkolne, Projekty Rozwoju Szkoły i Projekty Językowe.

Projekty te stwarzają uczniom możliwość pogłębienia wiedzy w zakresie tematyki realizowanego projektu oraz rozwijania umiejętności pracy zespołowej, a także dostarczają silnej motywacji do nauki języków obcych.

Nauczyciele mają sposobność do wymiany doświadczeń edukacyjnych oraz do poznawania wspólnie z uczniami różnorodności kulturowej partnerów europejskich.

SOCRATES – Program Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie edukacji

Wnioski o te projekty składa się do Agencji Narodowej.

Instytucje zajmujące się kształceniem lub doskonaleniem nauczycieli mają możliwość przystąpienia do Międzynarodowych Projektów Współpracy w celu opracowania innowacyjnych programów nauczania lub materiałów edukacyjnych. Efektem takiej współpracy mogą być również kursy doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Wnioski o Projekty Współpracy przysyłać należy do Komisji Europejskiej.

Szkoły i instytucje kształcące nauczycieli mogą uczestniczyć w Sieciach Tematycznych Comeniusa. Nauczyciele języków obcych mogą korzystać z zagranicznych kursów językowych/metodycznych, a nauczyciele przedmiotów uczestniczyć w kursach doskonalenia zawodowego za granicą.

Studenci Nauczycielskich Kolegiów Językowych oraz studenci wydziałów filologicznych – przyszli nauczyciele – mogą odbywać staże asystenckie w szkołach krajów UE.

Wnioski o wyjazdy należy składać do Agencji Narodowej za pośrednictwem szkoły lub uczelni.

Erasmus – szkolnictwo wyższe

Erasmus umożliwia uczelniom uczestniczącym w programie wysyłanie studentów do uczelni partnerskich za granicą, w celu odbycia tam części studiów (od 3 do 12 miesięcy). Wyjazdy studentów są wspierane finansowo przez system grantów przyznawanych przez uczelnie z budżetu programu i przez zniesienie opłat za studia dla studentów z zagranicy.

Uczelnie umożliwiają również nauczycielom akademickim wyjazdy, w ramach programu, do uczelni partnerskich w celu prowadzenia tam zajęć dydaktycznych.

Uczelnie mogą realizować Międzynarodowe Projekty Współpracy, które służą np.: opracowaniu programu studiów, wprowadzeniu systemu punktów kredytowych ułatwiającego studentom transfer zaliczeń z uczelni zagranicznej do uczelni macierzystej, opracowaniu modułu europejskiego lub specjalistycznego modułu językowego lub też przeprowadzeniu specjalistycznego kursu intensywnego w wybranej dyscyplinie naukowej dla międzynarodowej grupy studentów.

Uczelnie mogą również uczestniczyć w Sieciach Tematycznych Erasmusa.

Wnioski o projekty międzynarodowe należy kierować do Komisji Europejskiej.

Grundtvig – kształcenie dorosłych

Grundtvig umożliwia placówkom kształcenia dorosłych realizację Międzynarodowych Projektów Współpracy (koordynuje K.E.) oraz realizację Projektów Partnerskich (koordynuje Agencja). Celem projektów może być popularyzacja i wdrażanie idei uczenia się przez całe życie, poprawa jakości edukacji dorosłych, opracowanie alternatywnych sposobów zdobywania wykształcenia, opracowanie nowych form kształcenia grup defaworyzowanych – bezrobotnych, niepełnosprawnych, mniejszości etnicznych.

Placówki kształcenia dorosłych mogą uczestniczyć w Sieciach Tematycznych Grundtviga upowszechniających rezultaty projektów międzynarodowych.

SOCRATES – Program Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie edukacji

Grundtvig oferuje również kursy doskonalenia zawodowego kadry zatrudnionej w edukacji dorosłych.

Wnioski o udział w kursach należy składać do Agencji Narodowej za pośrednictwem zatrudniającej instytucji.

Lingua – promocja uczenia się języków obcych

Lingua umożliwia placówkom kształcenia i doskonalenia w zakresie języków obcych realizację Międzynarodowych Projektów Współpracy (koordynuje K.E.), których celem może być informowanie o dostępnych środkach i metodach nauki języków, opracowanie pomocy do nauki języków oraz narzędzi do oceny umiejętności językowych.

Instytucje nauczające języków europejskich w sposób nowatorski, których metody nauczania są oryginalne i mają wymiar europejski, mogą występować do Agencji Narodowej o przyznanie europejskiego znaku innowacyjności – European Label.

Minerva – Technologie informacyjne i komunikacyjne w edukacji

Instytucje edukacyjne mogą występować do K.E. z wnioskami o realizację Międzynarodowych Projektów Współpracy, których tematyka obejmuje np.: wdrażanie nowoczesnych technologii do edukacji, promowanie kształcenia otwartego i na odległość z wykorzystaniem technologii, opracowanie wspólnej polityki i strategii wdrażania technologii informacyjnych w całej Europie.

Arion – wizyty studyjne dla kadry kierowniczej

Placówki edukacyjne oraz organy administracji oświatowej mogą zgłaszać do Agencji Narodowej wnioski na tygodniowe wizyty studyjne za granicą dla kadry kierowniczej. Tematyka wizyt dotyczy priorytetowych zagadnień dla rozwoju systemów edukacyjnych w Europie.

Eurydice – Europejska sieć informacji o edukacji

Biuro sieci Eurydice, umiejscowione w Agencji Narodowej, udziela informacji o systemach edukacyjnych, wdrażanych innowacjach, przeprowadzanych reformach oraz głównych kierunkach polityki edukacyjnej w krajach europejskich.

Więcej informacji o programie Socrates udziela:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu Socrates
ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa
tel. (0.22) 622 34 47, 629 25 74, 622 37 12 fax: 622 37 10
oraz na stronach internetowych:

Agencji Narodowej <http://www.socrates.org.pl>

Komisji Europejskiej <http://europa.eu.int/comm/education/socrates.html>

